

PRÒLEG

Aquest número especial d'*Acta Hispanica* està dedicat a commemorar el vint-i-cinquè aniversari de la introducció de l'ensenyament de la llengua catalana a l'oferta docent del Departament d'Estudis Hispànics de la Facultat de Lletres de la Universitat Attila József, antecendent de l'actual Facultat d'Humanitats i Ciències Socials de la Universitat de Szeged. El present volum, format per onze articles –escrits en català, castellà i anglès– dedicats a aspectes diversos de la cultura en llengua catalana, representa perfectament el factor més important que durant aquest quart de segle ha assegurat l'existència i la vitalitat dels estudis catalans a aquest centre universitari de Szeged: la cooperació professional entre institucions, organitzacions, entitats i, molt especialment, col·legues interessats en la catalanística. Entre els autors d'aquest volum hi ha filòlegs, lingüistes, literats, historiadors de diferents universitats hongareses, especialitzats en diversos segments dels estudis catalans i representants de la traducció de la literatura catalana.

El volum s'obre amb l'article del lingüista Tibor Berta, encarregat dels estudis catalans a Szeged, que proposa oferir una mena d'informe sobre la història, trets característics i resultats de la catalanística szegedina. Aquest text, més aviat informatiu, és seguit per dos treballs de representants de la coordinació de la catalanística de Budapest: un estudi comparatiu dedicat a la morfologia de les llengües iberoromàniques de la romanista Ildikó Szíjj, coordinadora actual del programa d'iberoromanística a la Universitat Eötvös Loránd i un text de Kálmán Faluba, docent jubilat de la mateixa universitat, respectat com a fundador dels estudis catalans a Hongria, que ofereix detalls sobre versions catalanes inèdites de poemes de l'hongarès Sándor Petőfi. Els dos estudis següents es concentren en temes de lingüística catalana: el de Kata Baditzné Pálvölgyi (Universitat Eötvös Loránd de Budapest) està dedicat a l'entonació del català contemporani, mentre que el de Katalin Nagy C. (MTA-DE-SZTE Grup de Recerca en Lingüística Teòrica de la Xarxa de Recerca Eötvös Loránd), analitzant un corpus medieval, examina la cortesia en el català des de la perspectiva de la pragmàtica històrica. A continuació es publiquen dos estudis relacionats amb la traductologia: l'article d'Eszter Sermann (Universitat de Szeged) ofereix un anàlisi de cinc bases de dades terminològiques especialitzades en català que faciliten la feina dels traductors; el de Krisztina Nemes (traductora) és un assaig que versa sobre el procés de la traducció literària partint de l'exemple d'una novel·la d'Irene Solà. Els tres articles del bloc següent estan dedicats a diversos temes literaris: el treball de Dóra Faix (Universitat Eötvös Loránd de Budapest) examina Barcelona com a espai narratiu en l'autor Juan Marsé, el de Dóra Bakucz (Universitat Catòlica Pázmány Péter, Budapest) proposa presentar possibles formes de comparar l'obra del català Pere Calders amb la de l'hongarès István Örkény i, finalment, el de Petra Báder (Universitat Eötvös Loránd de Budapest) ofereix una lectura d'una obra de Mercè Rodoreda partint d'un assaig de

Pròleg

Virginia Woolf. Tanca el volum un article de Róbert Győri Szabó (Universitat Széchenyi István, Győr), que analitza el paper de l'esport, especialment el del futbol, en la identitat catalana mitjançant la presentació de l'exemple del FC Barcelona.

Tibor Berta

PRÓLOGO

Este número especial de *Acta Hispanica* está dedicado a conmemorar el vigésimo quinto aniversario de la introducción de la enseñanza de la lengua catalana en la oferta docente del Departamento de Estudios Hispánicos de la Facultad de Letras de la Universidad Attila József, antecedente de la actual Facultad de Humanidades y Ciencias Sociales de la Universidad de Szeged. El presente volumen, formado por once artículos de filólogos, traductores, investigadores húngaros especializados en diferentes segmentos de la cultura en lengua catalana, representa perfectamente el factor más importante que durante este cuarto de siglo ha asegurado la existencia y la vitalidad de los estudios catalanes en este centro universitario de Szeged: la cooperación profesional entre instituciones, organizaciones, entidades y, muy especialmente, colegas interesados en la catalanística. Entre los autores de este volumen podemos encontrar a filólogos, lingüistas, literatos, historiadores de diferentes universidades húngaras, especializados en diversos segmentos de los estudios catalanes y representantes de la traducción de la literatura catalana.

El volumen se abre con el artículo del lingüista Tibor Berta, encargado de los estudios catalanes en Szeged, que se propone ofrecer un tipo de informe sobre la historia, rasgos característicos y resultados de la catalanística szegediense. Este texto, más bien informativo, es seguido por dos trabajos de representantes de la coordinación de la catalanística en Budapest: un estudio comparativo dedicado a la morfología de las lenguas iberorrománicas de la romanista Ildikó Szíjj, coordinadora actual del programa de iberorrománística en la Universidad Eötvös Loránd de Budapest, y un texto de Kálmán Faluba, docente jubilado de la misma universidad, respetado como fundador de los estudios catalanes en Hungría, que ofrece detalles sobre versiones catalanas inéditas de poemas del húngaro Sándor Petőfi. Los dos estudios siguientes se concentran en temas de lingüística catalana: el de Kata Baditzné Pálvölgyi (Universidad Eötvös Loránd de Budapest), está dedicado a la entonación del catalán contemporáneo, mientras que el de Katalin Nagy C. (MTA-DE-SZTE Grupo de Investigación en Lingüística Teórica de la Red de Investigación Eötvös Loránd), analizando un corpus medieval, estudia la cortesía en el catalán desde la perspectiva de la pragmática histórica. El artículo de Eszter Sermann (Universidad de Szeged) ofrece un análisis de cinco bases de datos terminológicas especializadas en catalán que facilitan la labor de los traductores; el de Krisztina Nemes (traductora) es un ensayo que versa sobre el proceso de la traducción literaria partiendo del ejemplo de una novela de Irene Solà. Los tres artículos del bloque siguiente están dedicados a diversos temas literarios: el trabajo de Dóra Faix (Universidad Eötvös Loránd de Budapest) examina Barcelona como espacio narrativo en Juan Marsé, mientras que el de Dóra Bakucz (Universidad Católica Pázmány Péter, Budapest) se propone presentar posibles formas de comparar la obra del catalán Pere Calders con la del húngaro István Örkény y, finalmente, el de Petra Báder (Universidad

Prólogo

Eötvös Loránd de Budapest) ofrece una lectura de una obra de Mercè Rodoreda partiendo de un ensayo de Virginia Woolf. El volumen se cierra con un artículo de Róbert Győri Szabó, docente de la Universidad Széchenyi István (Győr), que analiza el papel del deporte, especialmente el del fútbol en la identidad catalana, mediante la presentación del ejemplo del FC Barcelona.

Tibor Berta

PREFACE

This special issue of *Acta Hispanica* is dedicated to commemorate the twenty-fifth anniversary of the introduction of Catalan language teaching in the educational offer of the Department of Hispanic Studies at the Faculty of Arts of József Attila University, the predecessor of the current Faculty of Humanities and Social Sciences of the University of Szeged. This volume, that consists of eleven articles by Hungarian philologists, translators and researchers specialized in different segments of the Catalan culture, perfectly represents the most important factor that has ensured the existence and vitality of Catalan studies at this university centre in Szeged during the last quarter of a century: the professional cooperation between institutions, organisations, entities and, especially, between colleagues interested in Catalan studies. Among the authors of this volume we can find philologists, linguists, writers, historians coming from different Hungarian universities, specialised in different segments of Catalan studies and representatives of Catalan literature translations.

The volume opens with an article written by the linguist Tibor Berta, in charge of Catalan studies in Szeged. His paper aims to offer a kind of report on the history, characteristics and results of the Catalan studies in Szeged. This rather informative text is followed by two works by representatives of the coordination of Catalan studies in Budapest: a comparative study about the morphology of the Ibero-Romance languages by the Romanist Ildikó Szíjj, the current coordinator of the Ibero-Romance programme at the Eötvös Loránd University of Budapest, and a text by Kálmán Faluba, retired lecturer at the same university, revered as the founder of Catalan studies in Hungary. His article provides details on unpublished Catalan versions of poems by the Hungarian Sándor Petőfi. The next two studies focus on Catalan linguistics: Kata Baditzné Pálvölgyi (Eötvös Loránd University, Budapest) studies intonation in contemporary Catalan language, while Katalin Nagy C. (MTA-DE-SZTE Theoretical Linguistics Research Group of the Eötvös Loránd Research Network), analysing a medieval corpus, studies politeness in Catalan from the perspective of historical pragmatics. The article by Eszter Sermann (University of Szeged) offers an analysis of five terminological databases specialised in Catalan that facilitate the work of translators; the article by Krisztina Nemes (translator) is an essay on the process of literary translation, based on the example of a novel by Irene Solà. The three articles in the next section are dedicated to various literary topics: Dóra Faix (Eötvös Loránd University, Budapest) examines Barcelona as a narrative space in Juan Marsé, Dóra Bakucz (Pázmány Péter Catholic University, Budapest) presents possible ways of comparing the works of the Catalan Pere Calders and the Hungarian István Örkény, and finally, Petra Báder (Eötvös Loránd University of Budapest) offers a reading of a work written by Mercè Rodoreda based on an essay of Virginia Woolf. The volume closes with an article by Róbert Győri Szabó, lecturer at the Széchenyi István University (Győr), that analyses

Preface

the role of sport, especially football, in Catalan identity, using the example of FC Barcelona.

Tibor Berta